

Quản lý nhà nước về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường

State management of fire prevention, fire fighting, and rescue operations for karaoke service businesses, bar establishments, and discotheque

> **THS MAI DANH GIANG**

Trường Đại học Phòng cháy chữa cháy

Email: giangmd@daihocpccc.edu.vn

TÓM TẮT:

Cháy, nổ, tai nạn sự cố xảy ra nhiều tại các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường gây nhiều thiệt hại về người và tài sản. Từ thực tế công tác quản lý nhà nước về phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với các cơ sở này, bài viết đề xuất một số biện pháp nâng cao hiệu quả quản lý nhà nước đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường.

Từ khóa: Quản lý nhà nước; phòng cháy, chữa cháy; cứu nạn, cứu hộ; karaoke; quán bar; vũ trường.

ABSTRACT:

Fires, explosions, and accidents frequently occur at karaoke, bar, and dishcotheque, causing significant damage to both people and property. Based on the reality of state management of fire prevention, fighting, and rescue for these establishments, this article proposes some measures to enhance the effectiveness of state management for karaoke, bar, and dishcotheque service businesses.

Keywords: State management; fire prevention; firefighting; rescue; karaoke; bar; dishcotheque.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Theo thống kê của Cục Cảnh sát Phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ (PCCC&CNCH), tính đến tháng 01/2023, trên toàn quốc có 15.161 cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường [5]. Trong những năm qua đã xảy ra nhiều vụ cháy ở các cơ sở này gây thiệt hại nhiều về người và tài sản, gây ảnh hưởng đến trật tự an toàn xã hội trên cả nước điển hình như: vụ cháy quán karaoke xảy ra ngày 01/11/2016 tại số nhà 68 Trần Thái Tông, Cầu Giấy, Hà Nội làm 13 người tử vong; vụ cháy vũ

trường New MDM Club ngày 13/7/2022 tại Đông Khê, Ngô Quyền, Hải Phòng, lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH phải xuất hàng chục xe chữa cháy tham gia chữa cháy, thiệt hại ước tính hàng chục tỉ đồng; vụ cháy quán karaoke An Phú ở Thuận An, Bình Dương ngày 06/9/2022 làm 32 người chết... Để giảm thiểu số vụ cháy, giảm thiểu thiệt hại do cháy gây ra đối với các loại hình cơ sở này đặt ra rất nhiều vấn đề đối với công tác quản lý nhà nước về phòng cháy, chữa cháy của các cơ quan chức năng, trong đó lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH nắm vai trò chủ chốt.

2. CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PCCC ĐỐI VỚI CÁC CƠ SỞ KINH DOANH DỊCH VỤ KARAOKE, QUÁN BAR, VŨ TRƯỜNG

Cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường là những cơ sở kinh doanh có điều kiện về an ninh trật tự. Để được cấp đủ điều kiện về an ninh, trật tự ngoài các điều kiện khác thì bắt buộc phải đủ điều kiện về PCCC&CNCH [1].

Hiện nay, theo phân cấp quản lý của Bộ Công an và Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ, công tác quản lý PCCC&CNCH được phân thành 4 cấp: Cục Cảnh sát PCCC&CNCH quản lý, hướng dẫn chung về mặt nghiệp vụ trên toàn quốc, ở địa phương có Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH thuộc Công an tỉnh quản lý chung về nghiệp vụ và thực hiện các mặt công tác PCCC&CNCH, Đội Cảnh sát PCCC&CNCH thuộc Công an cấp huyện hoặc Tổ Cảnh sát PCCC&CNCH thuộc đội Cảnh sát Quản lý hành chính về trật tự xã hội (Đối với những huyện chưa thành lập Đội Cảnh sát PCCC&CNCH) quản lý các cơ sở theo phân cấp và lực lượng Công an xã quản lý các cơ sở thuộc Phụ lục IV ban hành kèm theo Nghị định số 136/2020/NĐ-CP [2].

Trong tổng số 15.161 cơ sở kinh doanh karaoke, quán bar, vũ trường có 6.285 cơ sở thuộc Phụ lục III ban hành kèm theo Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 của Chính phủ do cơ quan Công an quản lý (trong đó có 505 cơ sở nguy hiểm cháy nổ thuộc Phụ lục II danh mục cơ sở có nguy hiểm về cháy, nổ), 8.876 cơ sở thuộc Phụ lục IV do Ủy ban nhân dân cấp xã quản lý [5].

Thời gian qua, các cơ quan chức năng đã làm tốt công tác quản lý nhà nước về phòng cháy chữa cháy, Công an các cấp của các đơn vị địa phương đã tiến hành kiểm tra 100% lượt cơ sở đã

phát hiện 6.223 lỗi vi phạm về PCCC&CNCH [5], các lỗi vi phạm chủ yếu là lắp đặt biển quảng cáo không đúng quy định che kín toàn bộ mặt phía trước của nhà không đảm bảo cho xe chữa cháy, xe thang tiếp cận triển khai hoạt động; lắp đặt, sử dụng vật liệu trang trí nội thất, vật liệu cách âm trên đường, lối thoát nạn, trong phòng hát là loại dễ cháy; thiếu lối hoặc đường thoát nạn, lối thoát nạn không đảm bảo quy định (cầu thang hở, hành lang, cầu thang không đủ chiều rộng về thang...); không trang bị hoặc trang bị không đủ hệ thống phương tiện PCCC&CNCH, lắp đặt, sử dụng hệ thống, thiết bị điện không đảm bảo an toàn về phòng cháy, chữa cháy...

Qua công tác kiểm tra đã phát hiện những lỗi vi phạm, tồn tại thiếu sót của cơ sở từ đó có các kiến nghị hoặc giải pháp để đảm bảo an toàn PCCC&CNCH tại cơ sở, tuy nhiên qua công tác này cũng thấy được còn nhiều tồn tại, bất cập trong công tác quản lý nhà nước về PCCC&CNCH đối với các cơ sở karaoke, quán bar, vũ trường như:

- Các quy định, Tiêu chuẩn Việt Nam, Quy chuẩn Việt Nam về PCCC&CNCH đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường thay đổi, cập nhật liên tục hoặc một số cơ sở được xây dựng trước khi có các quy định trên do đó không đáp ứng được theo các quy định hiện hành.

- Một số quy định khó áp dụng trong thực tế hoặc chưa có hướng dẫn hoặc các quy định tại các văn bản hướng dẫn còn chưa thống nhất tại điều 3.3.4 QCVN06:2022/BXD không quy định sử dụng vật liệu không cháy, khó cháy đối với hành lang và lối thoát nạn cho các gian phòng cụ thể nhưng tại Điểm m, Khoản 2, Điều 6 Thông tư số 147/TT-BCA ngày 31/12/2020 lại quy định: "Các gian phòng có diện tích từ 50 m² trở lên và các gian phòng trong tầng hầm, tầng nửa hầm phải được sử dụng vật liệu trang trí và nội thất, vật liệu cách âm, cách nhiệt là vật liệu không cháy hoặc khó cháy" [3,4], mặt khác hiện nay trên thị trường Việt Nam chưa có đơn vị cung cấp nào cung cấp sản phẩm kiểm định, thí nghiệm đạt yêu cầu, do đó việc đáp ứng được các quy định gây khó cho các cơ sở. Việc thi công các phòng karaoke, quán bar, vũ trường tốn nhiều chi phí, nếu thi công lại đáp ứng các yêu cầu về chống cháy gây khó khăn về kinh phí đối với các cơ sở, nhất là các cơ sở mới hoạt động lại sau một thời gian dài ngừng hoạt động vì đại dịch Covid-19.

- Việc phân cấp quản lý cơ sở đối với Công an các cấp thể hiện được sự phân cấp thẩm quyền, phân công công việc nhưng đối với lực lượng Công an cấp xã, ở nhiều địa phương lực lượng Công an xã chưa được đào tạo về nghiệp vụ PCCC&CNCH do đó hướng dẫn cơ sở chấp hành các quy định về PCCC&CNCH còn chưa đáp ứng được yêu cầu thực tế, cần có sự hướng dẫn hoặc tham gia cùng của các cấp có chuyên môn như Công an cấp huyện, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH do đó còn thụ động trong công việc đồng thời gây áp lực thêm cho lực lượng Công an cấp huyện, Phòng Cảnh sát PCCC&CNCH.

- Công tác tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật PCCC&CNCH đối với những cơ sở này còn gặp nhiều khó khăn do nhân viên tại các cơ sở thường biến động liên tục, do đó khi có cháy nổ, tai nạn sự cố xảy ra, nếu những nhân viên mới chưa được tập huấn nghiệp vụ PCCC&CNCH sẽ không biết quy trình xử lý, không biết sử dụng các phương tiện chữa cháy ban đầu như bình bột chữa cháy, bình khí chữa cháy hoặc các vật dụng khác để dập tắt đám cháy.

3. MỘT SỐ ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ NÂNG CAO HIỆU QUẢ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC VỀ PCCC ĐỐI VỚI CÁC CƠ SỞ KINH DOANH DỊCH VỤ KARAOKE, QUÁN BAR, VŨ TRƯỜNG

Để nâng cao hiệu quả công tác PCCC&CNCH đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường, tác giả đề xuất một số giải pháp sau đây:

Một là, tiếp tục hoàn thiện các quy định của Pháp luật về PCCC&CNCH đối với loại hình cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường.

Công tác quản lý nhà nước về PCCC&CNCH đối với loại hình cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường còn một số bất cập, vướng mắc liên quan điều kiện đảm bảo an toàn PCCC&CNCH thực tế, đặc biệt trong việc áp dụng quy chuẩn, tiêu chuẩn và quy định về PCCC&CNCH đối với loại hình này (đối với các cơ sở xây dựng trước hoặc đang áp dụng theo các tiêu chuẩn, quy chuẩn cũ). Do đó, để kịp thời có căn cứ kiểm tra, hướng dẫn đối với các cơ sở, đề xuất, Bộ Xây dựng và Bộ Công an sớm điều chỉnh các quy chuẩn, tiêu chuẩn về PCCC&CNCH áp dụng riêng đối với các loại hình này, đặc biệt, cần quan tâm đến các yêu cầu về giải pháp ngăn cháy, ngăn khói và thoát nạn của cơ sở. Bộ Khoa học và Công nghệ sớm xây dựng các tiêu chí, tiêu chuẩn, quy chuẩn để kiểm định khả năng chống cháy của vật liệu cách âm, cách nhiệt và vật liệu trang trí sử dụng tại các cơ sở này, đây chính là vấn đề mà các cơ sở kinh doanh các dịch vụ này còn vướng mắc trong thi công công trình đảm bảo yêu cầu kỹ thuật về khả năng chống cháy của vật liệu.

Hai là, nâng cao năng lực công tác quản lý nhà nước về PCCC&CNCH của cơ quan quản lý nhà nước có thẩm quyền.

Kiên toàn, hoàn thiện mô hình tổng thể cho lực lượng Cảnh sát PCCC&CNCH chuyên nghiệp, tập trung đầu tư trang thiết bị, phương tiện PCCC&CNCH chuyên dụng hiện đại cho lực lượng này để đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới (bên cạnh đó, có thể nghiên cứu trang cấp thiết bị, phương tiện PCCC&CNCH thiết yếu cho lực lượng Công an cấp xã, UBND cấp xã để đảm bảo thực hiện nhiệm vụ khi có yêu cầu). Trong công tác kiểm tra, giám sát việc chấp hành các quy định của pháp luật về PCCC&CNCH, lực lượng Công an nên tiến hành các cuộc thanh tra, kiểm tra liên ngành, kết hợp cùng các cơ quan khác như kiểm tra liên ngành PCCC&CNCH, an ninh, trật tự, văn hóa, thông tin... Kiên quyết tạm đình chỉ, đình chỉ hoạt động đối với các cơ sở không đảm bảo an toàn PCCC&CNCH để khắc phục các tồn tại, vi phạm. Phối hợp với các đơn vị nghiên cứu trong và ngoài nhà nước nghiên cứu, chế tạo các loại vật liệu khó cháy, không cháy phục vụ thi công loại hình các cơ sở này vừa đảm bảo yêu cầu kỹ thuật vừa đảm bảo giá thành hợp lý, tạo sự đa dạng, điều kiện thuận lợi cho các cơ sở lựa chọn để thi công.

Ba là, tiếp tục đổi mới các hình thức đào tạo, nâng cao chất lượng của đội ngũ cán bộ chiến sỹ làm công tác PCCC&CNCH tại các Đội Cảnh sát PCCC&CNCH, Công an các phường, xã.

Để đáp ứng hoàn thành nhiệm vụ theo phân công, phân cấp đồng thời tham mưu UBND cùng cấp thực hiện tốt công tác quản lý nhà nước về PCCC&CNCH đối với các cơ sở nói chung, các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường nói riêng trên địa bàn theo quy định thì lực lượng Công an phường, xã cần được đào tạo về Phòng cháy chữa cháy. Trước mắt, Cục Cảnh sát PCCC&CNCH cần tham mưu cho Bộ Công an chỉ đạo Công an các địa phương phối hợp với Trường Đại học PCCC mở các lớp bồi dưỡng ngắn hạn về PCCC cho lực lượng Công an phường, xã. Về lâu dài cần cử cán bộ đi đào tạo chuyên nghiệp tại Đại học PCCC (văn bằng 2) để có nguồn sử dụng lâu dài. Trường Đại học PCCC cần xây dựng các chương trình đào tạo cho lực lượng này. Đối với học viên chính quy học tại trường cần được tiếp cận loại hình cơ sở này ngay từ khi còn ngồi trên ghế nhà trường thông qua các buổi tham quan thực tế hoặc qua công nghệ thông tin như qua kính thực tế ảo VR, qua các phần mềm mô phỏng quá trình phát triển của đám cháy đối với các loại hình cơ sở này, từ đó giúp học viên có thể hình dung được thực tế quá trình cháy, nhưng thuận lợi, khó khăn trong quá trình chữa cháy, hình thành tư duy, kỹ chiến thuật chữa cháy phục vụ công tác sau này.

Bốn là, tăng cường tuyên truyền, phổ biến kiến thức pháp luật PCCC&CNCH đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường, ứng dụng thành quả của kỹ thuật, công nghệ thông tin trong phòng cháy chữa cháy.

Để công tác PCCC&CNCH tại các cơ sở này tốt hơn, không thể thiếu đó là công tác tuyên truyền phổ biến kiến thức pháp luật đến những người tại cơ sở và người sử dụng dịch vụ. Khi những người này có kiến thức, kỹ năng về PCCC&CNCH thì việc chấp hành các quy định sẽ được nâng cao hơn, nếu có cháy, nổ, tại nạn, sự cố xảy ra thì lực lượng tại chỗ có thể xử lý ngay từ giai

đoạn ban đầu từ đó hạn chế các vụ cháy lớn, cháy gây thiệt hại nghiêm trọng.

Để công tác quản lý nắm tình hình, nhận và xử lý tin báo cháy sớm, Bộ Công an cần sớm triển khai hệ thống truyền cơ sở dữ liệu PCCC&CNCH trong đó có dữ liệu báo cháy về trung tâm thông tin chỉ huy ở Công an các đơn vị địa phương.

4. KẾT LUẬN

Những tồn tại, vướng mắc còn gặp phải trong công tác quản lý nhà nước về PCCC&CNCH đối với các cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, quán bar, vũ trường cần có sự chung tay đồng bộ của các cấp, các ngành để góp phần nâng cao hiệu lực hiệu quả trong công tác quản lý, hạn chế thấp nhất các vụ cháy xảy ra và thiệt hại do cháy gây ra, góp phần đảm bảo an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Chính phủ (2019), Nghị định số 54/2019/NĐ-CP ngày 19/06/2019 quy định về kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường, Hà Nội.
2. Chính phủ (2020), Nghị định số 136/2020/NĐ-CP ngày 24/11/2020 quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Phòng cháy và chữa cháy và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng cháy và chữa cháy, Hà Nội.
3. Bộ Công an (2020), Thông tư số 147/2020/TT-BCA ngày 31/12/2020 quy định biện pháp bảo đảm an toàn phòng cháy, chữa cháy và cứu nạn, cứu hộ đối với cơ sở kinh doanh dịch vụ karaoke, dịch vụ vũ trường, Hà Nội.
4. Bộ Xây dựng (2022), Thông tư 06/2022/TT-BXD ngày 30/11/2022 về QCVN 06:2022/BXD Quy chuẩn kỹ thuật quốc gia về An toàn cháy cho nhà và công trình, Hà Nội.
5. Bộ Công an (2023), Báo cáo tổng kết thực hiện kế hoạch số 513/KH-BCA-C07 và sơ kết 6 tháng thực hiện kế hoạch số 273/KH-BCA-C07 của Bộ Công an, Hà Nội.